

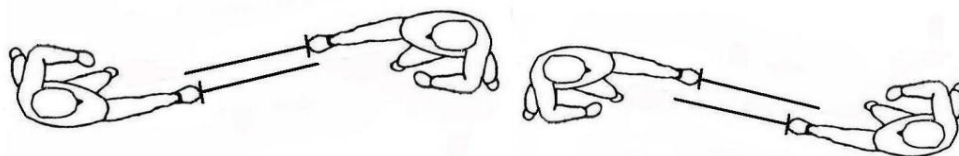
МАЧЕВАЊЕ ЛЕВОМ И ДЕСНОМ РУКОМ

У једноручном мачевању мачеваоци примарно држе мач руком којом и пишу. У том смислу ако је мачевалац дешњак (не деснорук јер су код њега и нога и око и ухо на десној страни функционално акцентирани) он за противника може имати дешњака и левака. Начин мачевања у сваком од наведених случајева има извесне специфичности и није исто уколико дешњак води бору против другог дешњака и уколико води борбу против левака. Ситуацију додатно усложњава и околност да мачеваоци у борбеном мачевању уче да мач користе и другом руком за случај да су погођени у руку којом су мачевали на почетку борбе. Такође, многи мачеваоци и из тактичких разлога вежбају мачевање другом руком како би намерно довели у почетку борбе противника у забуну везано за примарну руку и слабији ниво вештине да би затим у згодној ситуацији изненада пребацили мач у другу руку и уз већу моторичку способност погодили збуњеног противника са неочекиване стране.

Кад је реч о дворуком и дворучном мачевању постоје исте разлике у начину борбе али оне нису од толико значаја као у случају једноручног мачевања. Постоје целе тактике са низом правила како дешњак да мачује против левака (и обратно) и како да два левака мачују један против другог. Овде ћу се, међутим, само информативно осврнути на нека основна.

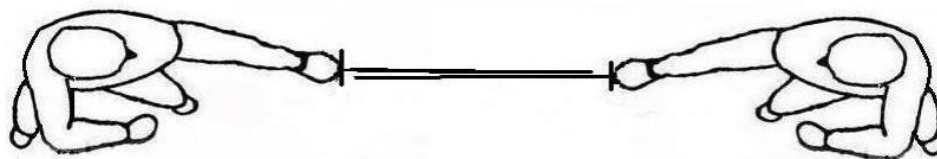
Прво правило. Левак у борби са дешњаком има психолошку предност. Разлог је веома једноставан - дешњака је процентуално знатно више па леваци мачују са дешњацима чешће и навикнутији су на њихов положај у простору док дешњаци мачују ређе са левацима па су и мање навикнути на њихов положај у простору. Но, док су дешњаци веома добро навикнути на борбу против дешњака (стално је упражњавају) леваци су веома слабо навикнути на борбу против левака и никада им не прија. Из ових разлога не само да сваки учитељ треба да тежи да ученику даје поједнако часове са левом колико и са десном руком већ и да сваки мачевалац сам треба да тежи да држи мач колико у десној толико и у левој руци.

Друго правило. Док два дешњака и два левака мачују са мачевима постављеним у гарду паралелно (у две вертикалне паралелне равни). Један дешњак и један левак мачују са мачевима постављеним линеарно (у једној вертикалној равни). Уколико мачеваоци мачују паралелно њихова тела су постављена једно према другом грудима и тада им је бодовима-сечењима изложена велика површина целе предње стране тела. Код овог типа мачевања мачеви су усмерени у груди и стомаке мачевалаца јер њихови положаји су такви да штите добро раме, бок и леђа али не штите груди и стомак. У паралелној борби због изложене отворености актера лакше је нанети погодак из напада али и теже одбранити се од напада.

Паралелна борба два дешњака и два левака (мачеви су усмерени у груди мачевалаца)

Уколико, међутим, мачеваоци мачују линеарно њихова тела су постављена једно према другом боковима а мачеви су им постављени у једној линији вертикалне равни. У овом случају бодовима-сечењима је изложена мала површина тела и то највише рука са мачем. Код овог типа мачевања, дакле, мачеви су усмерени један у други тј. мачеваоци успешно крију своје тело иза свог оружја па је теже нанети погодак из напада али и лакше одбранити се од напада.

Линеарна борба дешњака и левака (мачеви су усмерени у рамена и мачеве мачеваоца)

Дешњаци су више навикнути на паралелну борбу него на линеарну а леваци више на линеарну него на паралелну.

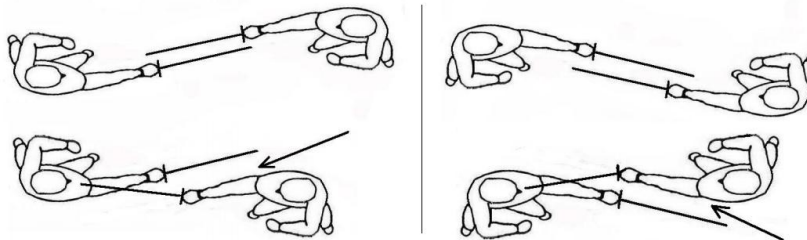
Треће правило. Код паралелне борбе за примарну мету напада мачеваоци имају главу, груди и стомак противника, за секундарну мету руку а за терцијалну бок и леђа. С друге стране мачеваоци у овом типу борбе непрестано теже да доведу мач из паралелног у неки укрштени положај како би могли безбедно (из опозиције) извести напад бодом или одбрану од бода.

Паралелни начин борбе због веће површине изложености тела је начелно лакши за офанзивни начин борбе - наношење погодака али је тежи за дефанзиван начин борбе. То значи да мачеваоци који су невешти у одбрани ваља да, уколико су извештили руку, пређу из паралелног у линеарни начин борбе а уколико су вешти у нападу треба на сваки начин да теже водити паралелни начин борбе. Паралелни начин борбе је, дакле, начелно погоднији за офанзивне мачеваоце. Код линеарне борбе мачеваоци, јер им се мачеви налазе у истој линији (затворени гардови) тела са предње стране су покривена и заштићена самим положајем мача. Из тог разлога за примарну мету напада мачеваоци имају руку противника, за секундарну мету имају бок и леђа а за терцијалну тело и главу.

С друге стране да би мачеваоци у овим типу борбе извели безбедно напад бодом или одбрану од бода непрестано теже да склоне противников мач из постојећег укрштеног положаја у неки други укрштени положај. Линеарни начин борбе због мање површине изложености тела је начелно захтевнији и компликованији за офанзивни начин борбе - наношење погодака али је лакши за дефанзиван начин борбе. То значи да мачеваоци који су невешти у нападању ваља да, уколико су извештили руку, пређу из линеарног у паралелни начин борбе а уколико су притиснути или вешти у одбрани треба на сваки начин да теже водити линеарни начин борбе. Линеарни начин борбе је, дакле, начелно погоднији за дефанзивне мачеваоце.

Четврто правило. У борби два дешњака или два левака (паралелна борба), уколико мачевалац тежи да изведе напад из бочног кретања, то увек чини ка спољашњој страни противника (тако да током напада склони своје груди и стомак у страну а противников мач се нађе иза његовог бока). Код овог типа борбе кретање ка

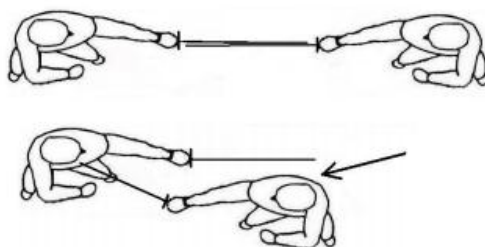
унутра изводи се искључиво уз употребу дуелних радњи (фиксирање, склањање...) или код дворуког мачевања.

Бочно кретање у паралелној борби код два дешњака и два левака - ка споља

Код борбе дешњака и левака (линеарна борба) ситуација је, међутим, супротна. Уколико било који од мачевалаца тежи да изведе напад из бочног кретања, то увек чини ка унутрашњој страни противника (тако да током напада склони своје груди и стомак у страну а противников мач се нађе иза његовог бока).

Код овог типа борбе кретање ка споља изводи се искључиво уз употребу дуелних радњи (фиксирање, склањање...) или код дворуког мачевања.

Бочно кретање у линеарној борби - ка унутра Пето правило.

У борби са противником који је дешњак, уколико се изводе дуелне радње, а он је у десном ставу треба очекивати ударац левом ногом а уколико је у левом ставу ударац десном ногом. Уколико је противник левак и налази се у левом ставу треба првенствено очекивати ударац десном ногом а уколико је у десном ставу ударац левом ногом.

проф. Александар Станковић,
учитељ мачевања
Школе мачевања „Свети Ђорђе“
Београд, 2016
www.macevanje.org

